

Poëziebos der dode dichters & Hugo Clausboswandelpad Brugge

<http://www.ademloos.be/nieuws/maak-kennis-met-gedichten-hugo-clauspad-po%C3%ABziebos-brugge-wees-er-welkom>
Grasduin hier al even in het vernieuwde Hugo Clauspad, gedichtenwandelaroute Lappersfort Poëziebos Brugge
<http://www.uitinwestvlaanderen.be/10235/het-hugo-clauspad-voor-poetische-wandelaars>

De Lappersfort Poets Society is een kring dichters & dichters (met helaas enkele dode dichters: wijlen Mark Braet, Melanie Vanbrughe, Herman J. Claeys, Marcel Van Maele ea.) die onze GGF-bezorgdheid voor de aarde in poëzie heeft gegoten. Net zoals in de film () "Dead Poets Society" ervaren wij de natuur en de bossen als wezenlijk deel en bron van leven. Doorheen de jaren raakten we ook verbonden met de poëzie en de poëtische nalatenschap van Jotie ' T Hooft en Hugo Claus. Voor een liefdevolle herinnering aan 3 dode dichters uit onze boskring <http://www.moonartgallery.be/news.php?readmore=1871> <http://www.regiobrugge.be/ggfbrieven.php?p=115> Kunnen we over het leven praten? In memoriam Herman J. Claeys met dank aan Knack 20.1.2010 Melanie Vanbrughe, Mark Braet, Herman J. Claeys & de andere dode dichters koesteren voor altijd het Lappersfortbos en het leven over de dood heen. Elke seizoenswandeling in het Poëziebos (komende activiteiten www.ggf.be) staan we even stil bij onze dode dichters. Hieronder staan we even stil bij herinneringen aan Hugo Claus, Jan Eijkelboom, Simon Vinkenoog, Bosbrief aan de dode dichters gedichtendag 2008, Jotie ' T Hooft en Guido Gezelle. Het leven & de strijd gaan verder <http://www.ademloos.be/nieuws/aan-het-bos-van-morgen> aldus de bosmuzes.*

HEEL ONS VERDRIET - ERWIN MORTIER LIJKREDE VOOR HUGO CLAUS (1929 - 2008)

uitgesproken tijdens afscheidsplechtigheid, Bourlaschouwborg Antwerpen, 29 maart 2008

Dames en Heren,

We brengen vandaag de laatste groet aan Hugo Claus, hij is van ons heengegaan zoals hij het gewild heeft. Toen hij de datum voor zijn dood had vastgesteld, heeft hij niet afscheid genomen, maar afscheid gevierd, en ten slotte in grote rust het bestaan achter zich gelaten. Toen het nieuws kwam, verwacht en toch weer onverwacht, was ik opgelucht dat aan zijn vertwijfeling een einde was gekomen, maar ik voelde niettemin groot verdriet. Mijn droefenis beperkt zich niet tot Hugo's heengaan en het verdriet van zijn vrouw, zijn zonen en zijn kleinzoon, en van ons allemaal. We nemen vandaag ook afscheid van de naoorlogse geschiedenis van België. Nu Claus dood is, leven we voorgoed in de eenentwintigste eeuw.

Ik betuig mijn hulde, mijn dank, mijn genegenheid, mijn bewondering, aan onze allergrootste dichter en één der meest bevrijdende schrijvers die ooit ons pad heeft gekruist. Ik prijs me gelukkig dat ik geboren ben in een België waar Hugo Claus heeft bestaan. Hij schonk ons een oeuvre dat in zijn veelzijdigheid en omvang haast niet te overzien is, het zal ons blijven bevrijden en verbijsteren, en kietelen en doen verschieten. Ik loof het meest speelse artistieke talent dat ik gekend heb. Zijn levenswerk heeft me doordrongen van de kleine grote waarheid dat schrijven het openleggen en verkennen is van de minieme, maar essentiële speelruimte waarover een mens beschikt, als wij daartoe de moed opbrengen.

Zoals de doden in de klassieke mythologie zich laven aan de rivier der vergetelheid om zich van de herinnering aan het leven te bevrijden, zo staan de dichters, als ze eerlijk zijn, aan diezelfde oever om de taal onder te dompelen in een zachte amnesie, in de hoop om haar als nieuw te laten klinken, en ze voor ons en het leven te redden.

Niemand in de Lage Landen heeft meer met de onmogelijkheid van dat verlangen gespeeld, muziek en kermis gemaakt, gevochten en gevreeën, en feest gevierd dan Claus. Geen

andere schrijver of dichter heeft ons zo totaal voor onszelf ten gehore gebracht als de nu eens prachtige, dan weer meelijwekkende, door onze begeerten op sleeptouw genomen en gevierendeelde dieren die wij zijn.

Levenslang dakloos in een universum zonder God en een wereld waar niets blijvend beschutting kan bieden, zijn we gedoemd om onszelf aan het bestaan toe te schrijven door er sleepnetten van taal en verhaal en poëzie in uit te werpen, en wat ben ik blij dat Claus voor ons volle fuiken heeft ingehaald. Hij heeft de verbijsterende veelheid van al onze talen blootgelegd in hun virulente pracht: het woord dat op ons teert, ons heel maakt en ons aanvreet tegelijk. Daarmee heeft hij letterlijk laten horen hoezeer in de menselijke conditie pracht en gruwel verweven zijn, hoe dicht zij elkaar op de huid zitten in ons. Hij heeft ons en zichzelf zo scherp gezien, met een blik waarin woede en deernis volkomen samenvallen.

De taal van Claus wil je van de daken schreeuwen, of van de trap, of in het oor fluisteren van geliefden terwijl we met de wijsvinger kringen trekken rond hun navel. Je kunt er heidense litanieën mee prevelen, er elke denkbare afgod mee bespuwen. Zijn muziek verschoont ons, koestert ons, sart ons, verheft ons, zet ons op onze plaats en in ons hemd, en doet ons vaak schateren om onze eigen ongerijmdheid. Wij zijn koele Griekse goden, gemonteerd op de bokkenpotten van een geile sater.

Maar bovenal is zijn werk de verbeelding van het credo dat alleen de kunst, de eigenzinnige dimensie van het schone, ons heel even van onszelf kan bevrijden.

Nu hij dood is, nemen we stilaan afscheid van een hele artistieke generatie, geboren vòòr de laatste oorlog en door die oorlog getekend en gevormd. Een generatie die mee gestalte heeft gegeven aan de culturele, sociale en wereldbeschouwelijke ontvoogding van de Belg en de Vlaming. Weinigen hebben die historische omslag zo uitbundig in al haar dimensies van klank en beeld voorzien, en ze welhaast belichaamd als Claus, in leven en in werk. Zo aanstekelijk zijn onverschilligheid voor dikdoeners en machtigen hem tekent, zo speels is zijn kunst, die zich niets aantrekt van dogma's of doctrines, scholen of stromingen, theorie of academie. Hölderlin gaat in hand met Gezelle in Claus' contreien, Virgilius met Liz Taylor. Kortrijk wordt een achterbuurt van Rome, of omgekeerd, kardinalen en ministers zijn niet meer of minder waard dan een boerendochter. Claus' werk laat zich kennen als door en door democratisch, doortrokken van een radicaliteit die de politieke democratie in dit land en elders waarschijnlijk nooit zal bereiken.

Ik beschouw het als een onvervreemdbaar deel van zijn erfenis en de taak voor ons, zijn literaire nageslacht, om die radicale vrijheid en gelijkheid blijvend in ere te houden, en alle machten die haar willen knevelen, of knechten en bruikbaar maken, aan de kaak te stellen.

We leven dan wel in de eenentwintigste eeuw, hoeveel er ook veranderd moge zijn, ten gronde blijft alles altijd hetzelfde. Het is een bittere ironie dat de man die ons uitsprak als wezens die zich nimmer volkomen kunnen beschaven, postuum nog de les wordt gespeld door lieden waarvoor hij steeds een heilzaam gebrek aan ontzag heeft vertoond: prinses van allerlei slag, kerkvorsten, prelaten en andere dragers van schaamteloze pretentie – het slag volk dat hem al van in zijn prilste jaren heeft willen kleineren. Louter en alleen omdat de keuze van zijn levenseinde toevallig niet de hunne is, komen ze weer van onder de plaveien gekropen en spuien hun laffe gal. De eigen morele superioriteit celebreren boven het lichaam van een geliefde dode is geen heldendaad. Meneer de kardinaal: schaam je.

We hebben geen heren met mijters op nodig om te weten dat Hugo ook een mens was als wij allemaal. Zijn werk zou niet van zulke kracht getuigen indien hij niet als ieder ander heeft geworsteld met de grootheden van het bestaan; de liefde, het beminnen, de vleugels en de klauwen van Eros, het vaderschap, ouderdom, ziekte en de onafwendbare dood. Wij zijn

allemaal dilettanten in de heikele kunst van het leven, en niemand van ons bereikt ooit de perfectie. Maar Claus heeft uit zijn vermogen en onvermogen ten minste geen zielige preken gepuurd, maar huiveringwekkende pracht.

Ik ben Veerle dankbaar dat we nog van Hugo afscheid hebben kunnen nemen, met een lach en een traan, en een laatste klapzoen. Ik heb met ontroering de rust ondervonden die van hem uitging toen hij eenmaal besloten had dat zijn tijd gekomen was.

Ik kan nog altijd niet geloven dat hij er niet meer is. Ik denk dat we allemaal ontzet waren de dag dat hij van ons wegging.

Laat ons troost vinden bij mekaar.
Laat ons genadig zijn voor mekaar.

We kunnen Hugo's dood niet gepaster eren dan door het leven te vieren, al vloekend en vriend, al gierend en tierend, en met veel roomsoezen en crème au beurre.

Erwin Mortier, Drongen 26-27 maart 2008

Voor Jan Eijkelboom - in memoriam

1 Maart 1926 - 28 februari 2008

Zoals jij bij het water stond
en kijken bleef naar wat er
kwam en ging
kom ik voorzichtig voor je staan
herinnering.

Zoals het water voor je zong
en zingt nu je
verdwenen bent
klinkt ook jouw stem weer
in mijn hoofd.

Nu moet ik nog op zoek gaan
naar woorden van troost.

Johanna Kruit

"De wereld swingt als de pest"

14/07/2009

De Nederlandse dichter Simon Vinkenoog is 80 geworden, en dat is - net als de voorgaande 79 jaargangen - reden om te lachen. Oók om zijn literaire erfenis. 'Wat kan mij de literatuurgeschiedenis schelen? Ik ben mijn eigen geschiedenis.'

Uit Knack, augustus 2008

'Kijk', zegt hij, 'wat ik laatst bij een antiquaar gevonden heb.' Hij grist een vergeeld boekje van een stapel: *How To Live To 100 (And Enjoy It!)* . Leest voor: 'Goethe was al over de tachtig toen hij *Faust* schreef, Michelangelo maakte nog een paar van zijn beste schilderijen, George Bernard Shaw schreef toneelstukken tot zijn negentigste.'

In het tuinhuisje aan de rand van het Amsterdamse Vliegenbos, waar hij in de zomermaanden verblijft, zit Simon Vinkenoog nog na te genieten van het feestgedruis rond zijn tachtigste verjaardag. Zijn vrouw Edith heeft voor champagne gezorgd, sjekkie, een asbak en natuurlijk een geruststellende hoeveelheid nederwiet. 'Ken je dat gedicht dat Remco Campert aan mij heeft opgedragen? *De wereld swingt als de pest/ en al de rest/ is gemompel van bedelaars* . Dat is nog altijd mijn motto. Het paradijs bestaat. Niet voor niets heb ik mijn volkstuintje de Hof van Eden genoemd. Iedere dag een partijtje scrabble met Edith, meer heeft een mens toch niet nodig om domweg gelukkig te zijn. Ik ben ooit een *angry young man* geweest, maar ik zie mezelf niet als een *angry old man* . *I hope I die before I get old* . Het leven moet iedere dag gevierd worden. Maar ik ben ook niet van plan een oogcorrectie of een liposuctie te laten uitvoeren. Ik behoor niet tot de generatie die modieus jong wil blijven.'

Een onstuitbare woordenvloed. 'Je kunt mij geen microfoon of geen camera voor mijn neus houden of ik ga orakelen. *The girl can't help it* , moet je maar denken. Het is pas op het moment dat je praat dat je weet wat je zegt. Stel mij één vraag, en ik heb een hele wereldfilosofie klaar. Theo van Gogh heeft mij ooit "een maniakale optimist" genoemd. Ik heb dat nooit gecultiveerd, maar ik ben gewoon van de *sunny side of the street* . Ik heb altijd geweten dat de maatschappij gek is, dus dacht ik: doe maar gek, dan doe je al gewoon genoeg. Ik heb me aangewend dat ik de hofnar ben, de donquichot, de pias. Ik had als kind een gymnastiekleraar die me uitschold dat omdat ik er niets van terechtbracht. Dan schoot ik in de lach. Ik hoor het hem nog roepen: "Lach maar, paljas!" Dat hoor ik mijn hele leven al. "Lach maar! En doe de deur dicht, want het tocht!"

GROOTS EN MEESLEPEND

In het najaar verschijnen zijn verzamelde gedichten - meer dan 1200 pagina's. De eerste daarvan schreef hij toen hij zestien was. 'Nu ben ik heel brutaal, maar als jongetje was ik heel verlegen. Ik heb veel moeten compenseren. Ik was het enige kind van een gescheiden moeder, we hadden het arm, er was geen boek in huis. Maar ik was gefascineerd door lezen. Nog voor ik naar school ging, ontcijferde ik de opschriften op winkelruiten: sla-ge-rij, dro-gis-te-rij! En ik haalde poëzie uit de bibliotheek. Marsman: " *Groots en meeslepend wil ik leven! Hoort ge dat, vader, moeder, wereld, knekelhuis!*" Gorter, Slauerhoff, Achterberg... Later, eenmaal op de barricaden van de Vijftigers, heb ik wel gedaan alsof ik die mensen niet kende en het verleden niet bestond. Maar je staat natuurlijk altijd in een traditie.'

De opstand van de Vijftigers tegen de gevestigde poëzie had alles met de oorlog te maken, doceert hij - niet voor het eerst: 'Plotseling was er iets wat Paul Rodenko de nieuwe toon noemde. Het was allemaal harder geworden, er was geen plaats meer voor het kleine, romantische geluk van Bertus Aafjes. Mijn generatie is natuurlijk door de verschrikkingen van die oorlog getekend. Wat ik heb meegemaakt is niet te vergelijken met de ervaringen van Hans Andreus en Lucebert, bijvoorbeeld, maar een van de allerdroevigste herinneringen uit mijn bestaan is toch hoe ik mijn vriendje aan de overkant samen met zijn familie weggevoerd zag worden tijdens een razzia. Toen de oorlog afgelopen was, wist ik één ding zeker: ik wilde niets meer met het verleden te maken hebben. Ik wilde niet met één

been in die oorlog blijven staan. Ik was onvoorwaardelijk voor de jeugd. De jeugd heeft de toekomst! En ik wilde zo gauw mogelijk weg uit dit koude kikkerlandje.'

In 1948 trok Vinkenoog naar Parijs, waar hij een baantje kreeg bij de Unesco. Hij zou er acht jaar blijven. Kwam er in contact met de internationale kunstenaarsscene. Ontdekte de surrealisten en de dadaïsten, de bebop. 'Dat was nog eens iets anders dan de nuchterheid van de Amsterdamse School. Vooral de surrealisten hebben me sterk beïnvloed, met hun opstand tegen de ratio die alles maar wil meten en wegen. Terwijl er toch zoveel meer is. Gevoel en ontroering, bijvoorbeeld, die je niet in procenten of decimalen kunt uitdrukken. Gevoelens moesten altijd onderdrukt worden. Houd je fatsoen! Wat zullen de burens wel niet denken! Daar heb ik toen radicaal een streep onder getrokken. Ik ben mijn eigen weg gegaan.'

WANSTALTIG DIK

In Parijs leerde hij ook Hugo Claus kennen. De correspondentie die ze voerden tussen 1951 en 1956 is onlangs gebundeld in het boek *Laat nooit deze brief aan iemand lezen* en geeft een weinig verheffend beeld van de Parijse bohème in die dagen. Veel gezeur over geld. En Claus beklagt zich bitter over het feit dat Vinkenoog hem als een 'wanstaltig dik' personage heeft opgevoerd in zijn boek *Zo lang te water*. Maar van Vinkenoog geen kwaad woord over Claus. 'Ik vind hem onze grootste schrijver. Hugo heeft in zijn roman *Een zachte vernieling* over zijn Parijse periode geschreven als een soort slangenkuil. Hij ging natuurlijk veel meer dan ik met die Cobraschilders om, zoals Karel Appel en Corneille, die voortdurend ruzie maakten. Maar ik herken het beeld niet dat hij schetst. Ik herinner het me toch vooral als een heel plezierige periode.'

Dat hij zelf niet de belangrijkste dichter van de Vijftigers was, beseft Vinkenoog intussen ook wel. Als hij al een plaatsje zal krijgen in de literatuurgeschiedenis, dan is het niet met zijn eigen poëzie maar als samensteller van de bloemlezing *Atonaal*, waarmee de Vijftigers zich in 1951 voor het eerst als groep manifesteerden. Steekt dat?

'Ik voel me niet gestoken of ontstoken, nee. Wat kan mij de literatuurgeschiedenis schelen? Ik ben mijn eigen geschiedenis. Een God in het diepst van mijn gedachten. Geen postzegel, maar een planeet in het universum. Natuurlijk heb ik me, zoals iedere dichter, wel eens miskend gevoeld. Hoge oplages heb ik nooit gehaald en over de meeste van mijn bundels is nooit een woord geschreven. Maar is dat belangrijk? Ik heb mijn hele leven op de trommel van de poëzie geslagen. Jules Deelder zei ooit tegen mij: "Simon, niet zo klagen, ga een boek schrijven!" *That's the spirit*.'

Afrekening was de titel van zijn allereerste gedicht. En in zijn debuutbundel *Wondkoorts* komt zeventien keer het woord 'haat' voor. 'Maar haat is natuurlijk niet het tegenovergestelde van liefde. Haat is verminkte liefde. Het tegenovergestelde van liefde is angst. Mensen laten zich drijven door angst, ze willen altijd zekerheid inbouwen, maar waar zou ik op mijn tachtigste nog bang voor moeten zijn? Ik heb altijd een liefdesdichter willen zijn. Licht en liefde, daar draait het bij mij om. Na zes huwelijken - tweemaal drie is scheepsrecht, zeg ik altijd - heb ik eindelijk de ware gevonden. Edith en ik voelen en vullen elkaar perfect aan. Toen ze Norman Mailer, die ook zes keer getrouwd is geweest, vroegen hoe dat voelt, antwoordde hij: "Alsof ik de wereldzeeën heb bevaren." Dat herken ik. En dan eindelijk thuiskomen bij Kaap Kont. Lepeltje, lepeltje. Huid aan huid. Dat is mijn definitie van geluk.'

PSYCHEDELICA

Hij steekt zijn zoveelste joint op. Of hij ooit het Licht heeft gezien? 'Jazeker, maar niet door op het strand te gaan liggen en naar het zonnetje te kijken en daar romantische gedichten over te schrijven, zoals Hans Andreus. Misschien wel de meest ingrijpende ervaring in mijn leven was mijn eerste lsd-trip, toen ik als proefpersoon meewerkte aan een psychologisch onderzoek. Ik ben toen helemaal binnenstebuiten gekeerd. Het was een soort van wedergeboorte: ik zat in mijn moeder en ik moest eruit. Ik ben toen echt opnieuw geboren. Psychedelica hebben mijn leven enorm verrijkt. Ik gebruik al meer dan vijftig jaar, en ik begrijp die heksenjacht op drugs niet. Ja, natuurlijk zijn er risico's aan verbonden, maar je kunt ook uitglijden in de badkamer. Mensen moeten zelf met hun eigen lichaam en geest kunnen doen wat ze willen, zolang ze daar anderen niet mee lastigvallen. Ik zou niet kunnen leven zonder extase.'

Als hij niet was gaan schrijven, zegt hij, was hij krankzinnig geworden. 'Door het schrijven ben ik gaan beseffen dat ik anders was. Schrijven betekent: nadenken over wat je doet. Het blijft natuurlijk een schizoïde bezigheid, want er is altijd *the inboard observer*: iemand die kijkt wat je doet en hoe je het doet. Ken je dat boek *Zachtjes knetteren de letteren* van Jeroen Brouwers? Als je dat leest, moet je haast wel concluderen dat iedere schrijver een klap van de molen heeft gehad of aan een andere fobie of manie lijdt. Zelf heb ik soms aanvallen van paranoia gehad, maar godzijdank was er altijd wel iemand in de buurt om me te sussen. Ik huil ook vaak, en soms weet ik niet eens waarom. Huilen is gezond. Het houdt de ogen schoon, en dan kijk je beter. Eén grote collectieve huilbui, denk ik weleens, en alle oorlog zou uit de wereld zijn.'

Hij heeft het vaak moeten horen: hij is een beetje blijven hangen in de sixties. Maar hij vat dat niet op als een verwijt. 'Ik was al hip toen het woord hippie nog moest worden uitgevonden. Hip stond in de jaren zestig voor tegencultuur, hip was rebels. Nu heb je hippe tentjes, hippe restaurantjes, hippe burgemeesters. De hoofdredactrice wil van *Het Parool* een hippe krant maken! Ik ben altijd een voorloper geweest. Ik heb de eerste happenings in Amsterdam georganiseerd. Ik was de eerste *performing poet* in Nederland: mijn poëzie mocht dan niet verkopen, maar ik gaf wel minimaal tweehonderd lezingen per jaar. En ik mag wel zeggen dat ik, als medeorganisator van *Poëzie in Carré* in 1966, de orale traditie in de Nederlandse poëzie heb teruggebracht. Dichters als Jules Deelder en Johnny van Doorn- *Johnny The Selfkicker* - hebben zich daar voor het eerst aan den volke vertoond.'

Het klinkt een tikkeltje ijdel, geeft hij graag toe. 'Dichters zetten graag pauwenveren op, daar is niets aan te doen. Mijn beoogde biografie noemde mij in *de Volkskrant* 'ijdel en exhibitionistisch'. Dat klopt wel. Ik heb nu eenmaal toneelbloed in de aderen. De behoefte om mij te uiten heb ik altijd gehad, maar ik heb nooit voor de eeuwigheid geschreven, altijd voor het *moment nu*. Ik beseef natuurlijk wel dat straks het doek valt; zo heel veel schrijvers van mijn generatie zijn er niet meer over. Maar waarom zou ik niet blijven dansen op de vulkaan?'

HUGO CLAUS EN SIMON VINKENOOG, LAAT NOOIT DEZE BRIEF AAN IEMAND LEZEN, DE BEZIGE BIJ, AMSTERDAM, 496 BLZ., 24,90 EURO

www.simonvinkenoog.nl Piet Piryns <http://www.knack.be/kanaal/mensen/-de-wereld-swingt-als-de-pest-/site72-section9-article36458.html>

Necrologie: Simon Vinkenoog

14/07/2009

FAITS DIVERS

Je est un autre.
Arthur Rimbaud

ik ben een vreemde in eigen bloed
mijn hartslag klopt aan andere deuren
van het schuim der goden herken ik de kleuren
maar het is ik die mij huiveren doe

het zijn de eigen ogen die mijn breken
en de stenen
die als ontluikende bloemen
langzaam aan mijn ingewanden groeien

ik ben verdrongen in dit drijfzandlied
van waaruit duizend doden smeken:

- in dit naaktlandschap dat leven heet
drijft doodgezongen de tijd uiteen -
kringen verleden zonder heden
woorden klanken gestamel

De op 11 juli overleden Amsterdamse dichter Simon Vinkenoog (18 juli 1928) was een prediker. Het gekozen gedicht is daar een goed voorbeeld van. Dat het een jeugdgedicht uit zijn eerste bundel uit 1950 is, *Wondkoorts*, maakt het des te merkwaardiger. Het toont aan dat hij al op jonge leeftijd een eigen visie had en een dwars karakter bepleitte.

De doorbraak van de Amerikaanse Beat Generation heeft hem in de jaren zestig een erkenning als profeet bezorgd. Door toedoen van Vinkenoog kregen de leden van de Beat Generation voet aan de grond in Nederland, en later in Vlaanderen.

Van Allen Ginsberg vertaalde Vinkenoog gedichten die in 1973 bij Uitgeverij De Bezige Bij verschenen onder de titel *Proef mijn tong op je oor*. Het adagium waaronder de bundel verscheen waren twee versregels geplukt uit *Howl*: 'Schroef de sloten van de deuren los! / Schroef de deuren zelf van hun stijlen los!' Twee dagen voor zijn overlijden maakte hij nog plannen om Ginsberg opnieuw de belangstelling in te zwieren met vertaling van later werk.

Vinkenoogs visie heeft met de jaren niets aan kracht ingeboet. De literaire hippie par excellence bleef de pleitbezorger van de vrije liefde en het gebruik van soft drugs ten dienste van *liberté, égalité, fraternité*.

Naast prediker was Vinkenoog een zendeling. Zijn hele leven heeft hij ten dienste gesteld van gelijkgestemden, soms ten nadele van zijn eigen carrière. De eerste openbare literaire

daad was de samenstelling in 1951 van de bloemlezing *Atonaal*, waarvan de titel alleen al een magische klank kreeg. 'Iets dat uit de toon valt', zei Vinkenoog er van in 1971. De bundel bracht werk bijeen van Hans Andreus, Remco Campert, Hugo Claus, Jan G. Elburg, Jan Hanlo, Gerrit Kouwenaar, Hans Lodeizen, Lucebert, Paul Rodenko, Koos Schuur en eigen werk.

Op 28 februari 1966 was Vinkenoog de inspirator en presentator van *Poëzie in Carré*, een dichtersavond die hij op één maand organiseerde en opdroeg aan Paul van Ostaijen. De 25 dichters kregen elk zeven minuten, en wie van hen de maat overschreed, werd door Simon met een belletje tot de orde geroepen. Want al was zijn denken wild en woest, zijn organisatorische aanpak viel op door orde en tucht.

Zes maanden later, op 27 september, deed hij de zaak over in het Paleis voor Schone Kunsten in Brussel, onder de benaming *Poëzie in het Paleis*. Gust Gils ging op de vuist met Jan Berghmans, Hugues Pernath was zo dronken dat hij niets eens wist wat hij voorlas en Johnny van Doorn, toen nog Johnny the Selfkicker werd gearresteerd wegens obscene gebaren en het bezit van een paar gram hasj.

De Nederlandse ambassadeur dreigde met een cultureel conflict Nederland/België. Johnny werd fluks vrijgelaten. De heisa zorgde voor een dip bij Simon en was het begin van een lange stilte op het poëziepodium. In 1973 werd de stilte doorbroken met de eerste Nacht van de Poëzie. Hij las niet alleen zijn gedichten voor op het podium maar freakte ook uit in de wandelgangen.

In de bundel die kort na *Poëzie in Carré* verscheen, en waarin van elke dichter een paar gedichten verschenen, samen met oneliners uit de recensies, verwoordde hij zijn maatschappelijk engagement als volgt: 'Op het idee berust geen auteursrecht; deze manifestatie werd mede opgezet met de bedoeling identieke gebeurtenissen te stimuleren en aan te moedigen.'

Daarin is hij ten volle geslaagd. Maar de betekenis van Vinkenoog voor de Nederlandse literatuur van de tweede helft van de 20ste eeuw heeft nog een derde laag. Alle brieven, artikels, tijdschriften, pamfletten, boeken van zijn hand, waaraan hij meewerkte, van ver of nabij, bewaarde hij. Het pand op de Amsterdamse Weesperzijde leek meer op een archief dan een woonhuis. Gelukkig is niets verloren gegaan. Na een zoveelste financiële dip heeft Amsterdam boedel en inboedel gekocht.

Simon Vinkenoog is sinds 11 juli doodgezongen. Maar zelfs wie na hem dicht en de poëzie promoot, heeft druppels van zijn gezangen in de aderen.

Guido Lauwaert

BOSSENVERDRIET

BOSBRIEF AAN DE DODE DICHTERS VANWEGE GEWONDE EENHOORNS IN EEN ZEER TREURIG LAPPERSFORTBOS

Beste Melanie Vanbrughe, Mark Braet en Jotie T'Hooft,

We schrijven een bosbrief begin 2008 uit het Lappersfort Poëzie- en Vredesbos en we richten ons tot jullie, onze geliefde dode dichters. Jullie droegen de bossen een warm hart

toe. Jullie verdedigden al wat teer en kwetsbaar is. Sommige van onze bestuurders geven de indruk doof, blind en genadeloos te zijn. Ze slijpen de bijlen. Fluister hen jullie dromen in het oor.

Naar aanleiding van gedichtendag wordt een essay van jullie levende collega Paul Bogaert verspreid, over de verdediging van de poëzie. Het is getiteld "verwondingen". Wij denken aan de wonden die jullie afscheid heeft geslagen en aan wonden en bressen die de overheid nog altijd slaat in onze schaarse bossen.

Sinds jullie ons verlieten in respectievelijk 2006, 2003 en 1977 is de wereld niet veel verbeterd. Er braken (nog) geen andere tijden aan. Alles gaat harder en sneller, dat wel. Veel wereldpijn bereikt ons online in het internettijdperk. De winters lijken op de lentes (de opwarming van het klimaat), de samenleving wordt kouder en anoniemer. Politiek is vaak een schouwtoneel. Veel woorden, weinig daden.

Wij dromen nog van een solidaire samenleving. Proust indachtig zijn wij à la recherche du bois perdu. We hopen de spiraal van het zinloze bosgeweld te doorbreken. Het zou wat hoop en genezing brengen in de koude wereld. Wonden zouden helen, als politici hun bijlen zouden opbergen. Ergens moet iemand toch eens beginnen om de vernietiging van onze leefwereld een halt toe te roepen. Wie heeft de moed?

Wij zijn op zoek naar politici van goede wil wiens hart we kunnen veroveren. Mensen die van zuurstof voor het leven een erezaak maken en ons Lappersfortbos respecteren en bevrijden van knellende gedateerde BPA's en overbodige bouwvergunningen voor Suez-Fabricom Gti.

Vandaag planten we weer een klein zaadje van hoop dat het ooit anders wordt. Misschien slaan bosminister Hilde Crevits en cultuurminister Bert Anciaux wel de handen in elkaar voor het behoud van het Poëzie- en Vredesbos? Met de juiste spirit en veel respect moet dat lukken. Zal Vlaanderen die grootmoedigheid kunnen opbrengen in Brugge? Durft Vlaanderen het bosbehoud op de kaart te zetten?

Met Plato en Seneca, jullie collega-schrijvers, in gedachten dromen wij dat poëzie de sleutel kan zijn die de harten van mensen opent. De sleutel ter verdediging van een landschap dat schreeuwt om zorg en goed beheer. Dit zonevreemde bos van vreemde vogels en vogelvrijen wacht op bevrijdende woorden. Wij dromen van een overheid als **'agitateur positif'**.

Lieve Melanie, Mark en Jotie, rust verder in vrede in de eeuwige wouden. Ook al zijn jullie lichtjaren van ons verwijderd, waak over onze droom in dit weerloze Poëzie- en Vredesbos. Zodat ons bos de dodendans en de bijlen ontspringt.

Namens de vele duizenden mensen die van de bossen van Vlaanderen houden.

Peter Theunynck, woordvoerder Lappersfort Poets Society * Luc Vanneste, secretaris Groene Gordel Front in Hanzestadcoalitie voor een duurzame en dierbare stad * Ingrid Weverbergh, weduwe van Jotie T'Hooft * Bert De Somviele, directeur VBV, Vereniging voor Bos in Vlaanderen www.vbv.be

Brugge, gedichtendag 2008 www.ggf.be

EENHOORN

Here, zonder naam en zonder gezicht
Zie vanuit den hoge
Op uw droeve eenhoorn neer
Die danig hunkert naar uw licht,

Die sierlijk door de wouden dwaalt
Maar bladeren geen voedsel vindt,
die voor de poort der doden draalt,
Allen bladeren op uw wind.

Here, zonder handen zonder stem
Snij de lichtlans van zijn voorhoofd
En vang hem in uw stalen klem
Voor de wereld hem de glans ontroof,

Lok hem langs de stapsteen sterven,
Niet als anderen domweg gedooft
Maar rein, vrij van bederven
Langs de kruisweg waar hij in gelooft.

Jotie T'Hooft

Meer info: zie www.gedichtendag.org

Brugge zeehave

Brugge zeehave is gesteken,
na veel zeggens meê en te-,
in den oven om te bakken :
leve lang de Brugsche steê !

Maar, daar is een "maar" een alles :
zoo aan Brugge zeehave ook -,
Brugge moet zijn volk herbakken,
of ' t vergaat weêr al in rook.

Jong moet Brugge en dapper wezen,
zoo in tijden lang voorbij,
wilt het bate en voordeel trekken
uit de zee, hoe groot zij zij.

Have is have, maar de schepen :
zonder schepen en haaft men niet ;
schip is schip, maar zonder manschap,
zegt mij wat een schip bediedt.

... ..

Brugge zeehave ! Op ! Het vendel,
want de stierman gaat aan boord;

uit den kelder haalt het buskruid :
schiets, dat ' t heel de wereld hoort.

(Bij gelegenheid van de bruiloft van de heer Alfons Wenes,
voorzitter der maatschappij " De drie gekraakten " op 2 augustus 1893)

(uit "Gezelles dichtwerken" - gelegenheidspoëzie - p. 127/129 - 3de druk - uitgeverij N.V.
Standaard)

PS. Bekijk & beluister hier de opening van het vernieuwde Hugo Clauspad in het Brugse Lappersfort Poëziebos <http://www.youtube.com/watch?v=IKskFwvoXgQ&feature=related>
Nu reeds dagelijks van zonsopgang tot zonsondergang kunt u in het Poëziebos wandelend 21 gedichten lezen op de levende poëzieroute langs het vernieuwde Hugo Clauspad <http://www.uitinwestvlaanderen.be/10235/het-hugo-clauspad-voor-poetische-wandelaars> <http://www.ademloos.be/nieuws/maak-kennis-met-gedichten-hugo-clauspad-po%C3%ABziebos-brugge-wees-er-welkom> Wees welkom voor vrije toegang bij de muzes van het bos <http://www.regiobrugge.be/lappersfortpoets.php> (zie www.ggf.be) In bijlage voorsmaakje, als cadeau van de muzes, because the wood belongs to lovers...Lees verzoekschrift participatie op zoek naar Brugge van dialoog & luisteren <http://antwerpen.indymedia.org/node/3353> **Noteer speciale data voor 2011 in het Lappersfort Poëziebos, ANB-hoofdingang Vaartdijkstraat/Ten Briele. Seizoenswandelingen 2011 in het Brugse Lappersfort Poëziebos : zondagen 1/05 + 9/10, telkens om 14u30.** (details op www.ggf.be)

(*) In de Peter Weir-film Dead Poets Society speelt Robin Williams John Keating, een poëzieleraar aan het stijve Welton College - waar orde, tucht en discipline heersen - van de jaren vijftig die zijn pupillen leert te luisteren naar de stem van hun hart. Op Welton College is de boodschap: laat je meedrijven met de stroom en je wordt vanzelf dokter, advocaat of bankier. Keating wil zijn leerlingen op het hart drukken dat ze af en toe ook eens de ramen van hun hart moeten opengooien... Keating is geen wereldverbeteraar of vernieuwer. Hij heeft alleen een bijzondere interesse voor de mens en zijn gedragingen. "Wees jezelf en denk voor jezelf" zijn de levenswijsheden die hij wil verkondigen. Hij gebruikt verzen en romantiek om deze doelstelling te verduidelijken: "I went into the woods to live deliberately...and not, when I came to die, to discover that I had not lived (Thoreau). Voor zijn leerlingen is Keating de levensleraar die hen inspireert tot het ontdekken van zelfexpressie, passie en moed. Keating geeft zijn leerlingen de moed om voor zichzelf op te komen en laat hen inzien dat in eenieder creativiteit schuilt. Hij is iemand die luistert en die hen tactvol uitdaagt. Hij brengt de leerlingen wel aan het lachen door bovenop zijn lessenaar te springen om "zichzelf eraan te herinneren dat we permanent de dingen vanuit een andere gezichtshoek moeten zien". De titel Dead Poets Society verwijst naar een geheim clubje dat Keating oprichtte tijdens zijn eigen Welton-tijd. Wanneer enkele leerlingen dit ongewone verleden van hun leraar ontdekken, beslissen ze de Dead Poets Society weer op te richten. Tijdens hun onschuldige nachtelijke bijeenkomsten dragen ze zelfgeschreven gedichten voor.

Een dierbare groet van de bosGezellen Peter Theunynck, voorzitter Groene Gordel Front in Brugge en Ommeland (GGF) & woordvoerder Lappersfort Poets Society, 0486/737220 & Luc Vanneste, secretaris GGF & medewoordvoerder Hanzestadcoalitie, 050/390957 www.ggf.be <http://europeangreenbelt.org/> <http://www.regiobrugge.be/lappersfortpoets.php> actief in www.vbv.be/netwerk www.groenepotloden.be <http://www.buitengoed.be/stadsrandbos/lappersfort/>